

T. B. M. M. (S. Sayısı : 851)

**İl ve İlçe Kurulmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı
ve İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları
(1/860)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-886/2220

18.5.1995

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 17.5.1995 tarihinde kararlaştırılan «İl ve İlçe Kurulmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı» ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu Çiller

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Anayasanın 126 ncı maddesinde Türkiye'nin, merkezi idare kuruluş bakımından coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere, illerin de diğer kademeli bölümlere ayrılacağı belirtilmiştir. 5442 sayılı İl İdaresi Kanununda da paralel düzenlemeler mevcut olup, il ve ilçelerin kanunla kurulacağı hükme bağlanmıştır. Bilindiği gibi kamu hizmetlerinin önemli bir kısmı, mülki idare bölümleri esas alınarak kurulan taşra teşkilatları tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bu hizmetlerin verimli ve etkili bir şekilde yürütülebilmesi, illerin ve ilçelerin coğrafi yapısına, ulaşım ve haberleşme şartlarına, nüfus yoğunluğuna yakından bağlıdır. Coğrafi bütünlüğün bulunmadığı, nüfus yoğunluğuna paralel teşkilatın oluşturulmadığı, ulaşım ve haberleşmenin günün şartlarına uygun şekilde sağlanamadığı bölgelerde, diğer hizmetler de aksamaktadır. Bu sebeple, mülki idare taksimatında coğrafi yapı ve nüfus yoğunluğuna uygun değişiklikler yapılması faydalı görülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Son yıllarda meydana gelen ekonomik ve sosyal gelişmelere paralel olarak vatandaşlarımızın kamu hizmetlerinden daha etkin ve yaygın bir şekilde yararlanabilmesi için yeni il ve ilçe kurulması amaçlanmaktadır. Bu nedenle Bakanlar Kuruluna bu konuda Kanun Hükmünde Kararname çıkartma yetkisi talep edilmektedir.

Madde 2. — Bu yetki tasarısı ile yeni kurulacak il ve ilçelere bağlanacak birimlerin belirlenmesi, kamu kuruluşlarının örgütlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 3. — Ülkemizin coğrafya durumu, ekonomik şartları ve kamu hizmetlerinin daha verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesi öngörülmektedir.

Madde 4. — Yetki süresi maddesidir.

Madde 5. — Yürürlük maddesidir.

Madde 6. — Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/860

25.5.1995

Karar No. : 25

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanarak, 18.5.1995 tarihinde Başkanlığınıza intikal ettirilen «İl ve İlçe Kurulmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı» 22.5.1995 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiş; Komisyonumuz 24.5.1995 tarihli toplantısında, Adalet, İçişleri ve Maliye Bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla Tasarırı inceleyip görüşmüştür.

Tasarı ile, ülkenin coğrafya durumuna, ekonomik şartlarına ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre yeni il ve ilçeler kurulmasını sağlamak amacıyla Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verilmektedir.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmeler sırasında :

— İl ve ilçe kurulmasının günümüzde, ülkemiz için önemli bir ihtiyaç haline geldiği,

— Bakanlar Kuruluna, bu konuda Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verilirken Bakanlar Kurulunun bu yetkiyi objektif kriterlere göre kullanması gerektiği,

— Tasarının 4 üncü maddesinde öngörülen sürenin çok uzun olduğu ve Kanun Hükmünde Kararname niteliği ile bağdaşmadığı,

— Bakanlar Kuruluna verilen yetkide il ve ilçe olacak yerlerin açık adlarının yazılması gerektiği görüşleri ileri sürülmüştür.

Komisyonumuz, tasarının geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladıktan sonra maddelerine geçilmesini kararlaştırmıştır.

Tasarının «Amaç», «Kapsam», «İlkeler» ve «Süre» ile ilgili 1, 2, 3, 4 üncü maddeleri, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir. Tasarının 4 üncü maddesi ile ilgili olarak yapılan sözlü öneri kabul edilmemiştir. Söz konusu öneriye göre, Bakanlar Kuruluna verilen yetki, 1996 Ekim ayı sonuna kadar değil, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 3 ay süreli olmalıdır.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 5 ve 6 ncı maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının «Amaç» başlıklı 1 inci maddesinin sonunda geçen «vermektedir» ibaresinin yazım hatasından kaynaklandığı anlaşıldığından, «verektir» şeklinde düzeltil-

mesi konusunda Komisyon Başkanlığına redaksiyon yapma yetkisi verilmiştir. Madde, söz konusu değişiklik yapılarak yeniden yazılmıştır.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan
Ahmet Sezal Özbek
Kırklareli

Kâtip
Ahmet Bilyeli
İçel

Üye
Hannan Özüberk
Gaziantep

Üye
Mustafa Zeydan
Hakkâri

Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Karara muhalifim.
Muhalefet şerhim eklidir.

Üye
M. Tahir Köse
Amasya

Sözcü
Bahri Kibar
Ordu
Karara muhalifim.
Muhalefet şerhim eklidir.

Üye
Hasan Namal
Antalya

Üye
Mehmet Özkaya
Gaziantep

Üye
Ömer Şeker
Konya

Üye
Faik Altun
Antalya
Çekinser

Üye
Hasan Basri Eler
Edirne

MUHALEFET ŞERHI

Ülkemizin ekonomik ve sosyal gelişmesine, coğrafi ve idarî özelliklerine ve güvenlik ihtiyaçlarına uygun olarak yeni il ve ilçe kurulması gereğine inanıyoruz. Ancak bunun hukukun genel ilkelerine ve Anayasamıza uygun olarak yapılması gerekir. Ayrıca seçime çeyrek kala, İktisadî hükümlerini hiçe sayarak alelacele Komisyonumuzdan geçirilmesi, yetki kanunu tasarısının Anayasamızın 126 ncı maddesinde ifadesini bulan gerekçelere değil, 4 Haziran 1995 tarihinde yapılacak belediye ara seçimlerine yönelik siyasi bir amaçla çıkartılmak istendiğine inanıyoruz.

Bu tasarı aşağıdaki sebeplerle Anayasaya aykırıdır.

1. Tasarı ile Hükümete, Türkiye'deki bütün kasabaları ilçe, bütün ilçeleri de il yapabilme yetkisini vermektedir. Tasarı bu haliyle ayrı bir yetkinin Hükümete verilmesinden çok, Türkiye Büyük Millet Meclisi yetkisinin Hükümete devri mahiyetindedir. Anayasamızın 7 nci maddesi böyle bir yetki devrinin mümkün olamayacağını hükme bağlamıştır. Talep edilen yetki çok geniş kapsamlı ve sınırsız niteliktedir.

2. Tasarının 4 üncü maddesi ile Hükümete yaklaşık 15 aylık bir yetki verilmektedir. Oysa yetki kanunlarının ancak önemli, ivedi ve zorunlu hallerde çıkartılabileceği Anayasa Mahkemesinin 5.7.1994 gün 1994/50 ve 1994/44-2 sayılı Kararında ve müteaddit kararlarında belirtilmiş ve müstakar bir içtihat haline gelmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarında milletvekillerince 1991 Kasım ayından itibaren verilmiş ve bugüne kadar bekleyen teklifler mevcutken ve Hükümet bu tekliflere görüş bildirmemişken, mezkûr tasarının ivedi ve zorunlu olduğundan bahsetmek mümkün değildir.

3. Sonuç olarak, mahallî ara seçimlere yönelik ve seçmenin hür iradesine ipotek koymak amacına matuf, siyasi ahlak kaidelerine uygun görmediğimiz tasarıya muhalifiz.

Mehmet Keçeciler
Konya

Bahri Kibar
Ordu

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/860

Karar No. : 124

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 18.5.1995 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça önhavalesi gereği sevk edildiği İçişleri Komisyonunda görüşülmesini müteakip 24.5.1995 tarihinde Komisyonumuza havale edilen «İl ve İlçe Kurulmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı» Genel Kurulun 24.5.1995 tarihli 114 üncü Birleşiminde İhtüdüğün 37 nci maddesi uyarınca 48 saat beklenmeksizin görüşülmesi doğrultusundaki önerinin kabulü üzerine, Komisyonumuzun 24.5.1995 tarihinde yaptığı 49 uncu Birleşiminde, Hükümeti temsilen İçişleri Bakanının Başkanlığında, İçişleri ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde; ülkenin coğrafi durumuna, ekonomik şartlarına ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre yeni il ve ilçeler kurulmasını teminen kanun hükmünde kararname çıkarılması hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

— Tasarının Anayasaya aykırı yönlerinin bulunduğu ve Parlatentonun yasama yetkisine müdahale anlamı taşıdığı,

— «Kapsam» maddesinde, yeni kurulacak olan il ve ilçelerin hangi kriterlere göre tespit edileceği konusunun belirlenmediği,

— Tasarıda yetki süresinin çok geniş tutulduğu,

— Yeni kurulacak il ve ilçelerin bütçeye getireceği malî yükün ne kadar olduğu, bu hususta bütçede kaynak bulunup bulunmadığı,

— Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılara rağmen fonksiyonel anlamda yeni il ve ilçelerin kurulabilmesinin mümkün olup olmadığı,

— Yeni kurulacak il ve ilçelerin kanun tasarısı şeklinde Parlatentoya getirilmek suretiyle kanunlaştırılmasının gerekli ve önemli olduğu,

Gibi öneri ve eleştiriler yanında,

— Tasarının, ülkemizin coğrafi durumu, ekonomik şartları ve kamu hizmetlerinin daha verimli ve etkin bir şekilde yürütülebilmesini teminen sevk edildiği, hiçbir politik beklentiyi içermediği,

— Tasarının, Anayasanın öngördüğü ölçüler içerisinde hazırlandığı ve hiçbir aykırılığın söz konusu olmadığı,

Şeklindeki olumlu görüşleri takiben Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

Tasarı ile verilen yetkinin son derece titiz bir şekilde kullanılacağı ve bütçede yeterli kaynağın bulunduğu ifade edilmiştir.

Tasarının geneli üzerinde yapılan bu görüşmeleri takiben söz konusu Tasarının, Anayasanın 2, 7, 87, 91 ve 163 üncü maddelerine aykırı hususları içerdiği düşüncesi ile verilen bir önerge, yapılan görüşmeleri takiben benimsenmemiş ve reddedilmiştir.

Bu görüşmelerden sonra tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek İçişleri Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir. İçişleri Komisyonu metninin;

«Süre» başlıklı 4 üncü maddesi; Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl süre ile geçerli kılınması şeklinde yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— «Amaç», «Kapsam», «İlkeler», «Yürürlük» ve «Yürütme» başlıklı 1, 2, 3, 5 ve 6 ncı maddeleri ise, aynen, Kabul edilmiş.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili

Yılmaz Ovalı

Bursa

Veli Andaç Durak

Adana

M. Nedim Budak

Ankara

Kanun Anayasaya aykırıdır.

Muhalifim

Muhalefet şerhim eklidir.

Melih Pabuççuoğlu

Balıkesir

Çekinsirim,

Edip Safder Gaydalı

Bitlis

Kanun Anayasaya aykırıdır.

Muhalifim.

Muhalefet şerhim eklidir.

Necmi Hoşver

Bolu

Nevfel Şahin

Çanakkale

Muharrem Şemsek

Çorum

Muhalefet şerhim eklidir.

Sözcü

Alaettin Kurt

Kocaeli

Bilal Güngör

Ankara

Süleyman Hatinoğlu

Artvin

Anayasaya aykırıdır.

Muhalefet şerhim eklidir.

Şerhim var.

İbrahim Arısoy

Niğde

Zeki Ergezen

Bitlis

Muhalefet şerhim eklidir.

Mustafa Çiloğlu

Burdur

A. Adnan Türkoğlu

Çorum

Mehmet Gözlükaya

Denizli

Ismail Köse
Erzurum

Gürhan Çelebican
İstanbul
Muhalefet şerhim' eklidir.

Mehmet Alp
Kars

Abdullah Gül
Kayseri
Muhalefet şerhim eklidir.

Mustafa Ünal
Konya
Muhalefim.
Muhalefet şerhim eklidir.

Yahya Uslu
Manisa

M. Fevzi Yalçın
Eskişehir

Selçuk Maruflu
İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir.

Nurhan Tekinel
Kastamonu

Mehmet Ali Yavuz
Konya

Münir Doğan Ölmeztoprak
Malatya
Muhalefet şerhim eklidir.

Yaşar Topçu
Sinop

Ural Köklü
Uşak
(İmzada bulunamadı)

MUHALEFET ŞERHİ

Ülkemizin ekonomik ve sosyal gelişmesine, coğrafi ve idari özelliklerine ve güvenlik ihtiyaçlarına uygun olarak yeni il ve ilçe kurulması gereğine inanıyoruz. Ancak bunun hukukun genel ilkelerine ve Anayasamıza uygun olarak yapılması gerekir. Ayrıca seçime çeyrek kala, içtüzük hükümlerini hiçe sayarak alelacele komisyonumuzdan geçirilmesi, yetki kanunu tasarısının Anayasamızın 126 ncı maddesinde ifadesini bulan gerekçelere değil, 4 Haziran 1995 tarihinde yapılacak Belediye ara seçimlerine yönelik siyasî bir amaçla çıkartılmak istendiğine inanıyoruz.

Bu tasarı aşağıdaki sebeplerle Anayasaya aykırıdır.

1. — Tasarı ile Hükümete, Türkiye'deki bütün kasabaları ilçe, bütün ilçeleri de il, yapabilme yetkisini vermektedir. Tasarı bu haliyle ayrı bir yetkinin Hükümete verilmesinden çok, Türkiye Büyük Millet Meclisi yetkisinin Hükümete devri mahiyetindedir. Anayasamızın 7 nci maddesi böyle bir yetki devrinin mümkün olamayacağını hükme bağlamıştır. Talep edilen yetki çok geniş kapsamlı ve sınırsız niteliktedir.

2. — Tasarının 4 üncü maddesi ile Hükümete yaklaşık 15 aylık bir yetki verilmektedir. Oysa yetki kanunlarının ancak önemli ivedi ve zorunlu hallerde çıkartılabileceği Anayasa Mahkemesinin 5.7.1994 gün 1994/50 ve 1994/44 - 2 sayılı kararında ve müteaddit kararlarında belirtilmiş ve müstakar bir içtihat haline gelmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonlarında milletvekillerce 1991 Kasım ayından itibaren verilmiş ve bugüne kadar bekleyen teklifler mevcutken ve Hükümet bu tekliflere görüş bildirmemişken, mezkûr tasarının ivedi ve zorunlu olduğundan bahsetmek mümkün değildir.

3. — Sonuç olarak, Mahallî ara seçimlere yönelik ve seçmenin hür iradesine ipotek koymak amacına matuf, siyasî ahlak kaidelerine uygun görmediğimiz tasarıya muhalifiz.

Mehmet Nedim Budak

Ankara

Edip Safder Gaydalı

Bitlis

Süleyman Hatinoğlu

Artvin

Münir Doğan Ölmeztoprak

Malatya

MUHALEFET ŞERHİ

Anavatan Partisi olarak, Sayın Çiller Hükümeti tarafından yeni il ve ilçeler kurulmasına dair Yetki Kanununa karşıyız.

Bu Yetki Kanunu, Türkiye Büyük Millet Meclisini devre dışı bırakmaya yöneliktir. Meclisi by-pass etmektedir. Meclisin yetkisini Hükümet elinden almaktadır. Bu yönüyle Anayasaya aykırı olabilir. Anayasaya göre Kuvvetler Ayrılığı uygulanan ülkemizde; yasama yetkisi ve İcranın Denetim Yetkisinin tek sahibi vardır. O da yüce Türkiye Büyük Millet Meclisidir. İcra Makamı olan Hükümetler ancak Türkiye Büyük Millet Meclisinin aldığı yasa kararlarını uygularlar.

Çok acil ve gecikmesinde ülke çıkarlarının haleldar olması muhtemel olaylara göre Türkiye Büyük Millet Meclisinin izni ile ve belirli konularda Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi Hükümete verilir.

Bu getirilen yasa alelacele Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve gene 24.5.1995 günü saat 10.30'da Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuştur. 24.5.1995 günü Plan ve Bütçe Komisyonu toplanıp gündemdeki işleri tamamlamıştır. Ancak, aynı gün bu sefer saat 20.00'de alelacele tekrar toplantıya çağırılmıştır. Konu bu kadar acil midir?

Bu yasa çıkarılmadığı takdirde, ülkemiz ne açıdan ne kadar zarar görecektir?

Hükümet açısından, konu acildir. Zira bu yasa 4 Haziran 1995 kısmi yerel seçimlerde ve ilerde yapılacak muhtemel seçimlerde, bazı ilçe ve beldelere şantaj vasıtası vaat olarak kullanılacaktır.

Hangi ilçeler il yapılacak, hangi belgeler ilçe yapılacaktır bu belli değildir. Başbakanın ve Hükümetin insiyatifine bırakılmıştır.

Öte yandan, İl ve İlçe yapmanın maliyeti nedir? Bu Hükümet döneminde devlet bütçesi sürekli açık verirken, Hazine bono ve tahvil satmak suretiyle sürekli borçlanırken mahiyeti ve İl - İlçe yapma kriterleri belli olmayan bu yetkiyi esasen güvenilirlik ve inandırıcılığını yitirmiş olan bu Hükümete vermek son derece yanlışır.

Bu nedenle bu yetki kanununa muhalefet şerhi veriyoruz.

Selçuk Maruflu
İstanbul

Gurhan Çelebicin
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

İl ve İlçe olmasına söz verilmiş ilçe ve kasabalarımızın kanunla İl ve İlçe olmasına candan katıldığımız hatta bu hususta geç kalındığı kanaatinde olduğumuz halde görüşülen Yetki Kanunu Tasarısına aşağıdaki sebeplerden dolayı muhalifiz.

1. Bu Kanunun amacı; ihtiyaçlara, kriterlere ve prensiplere göre değil yaklaşan seçimlerde istismara yöneliktir.

2. Bir iktidar için gerçekten hüznü vericidirki döneminin sonunda halkın karşısına icraatlarıyla, hizmetleriyle değil, popülist ve hisleri istismara dönük uygulamalarla seçmenin önüne çıkmaktadır.

3. Yetki konularıyla KHK'leri ne durumda çıkartılabileceği Anayasanın 91 inci maddede açıklandığı gibi, Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararlarıyla da açık ve net olarak ortadadır.

4. Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararlarında anlaşılacağı gibi KHK'ler ancak ivedi ve çok acil durumlarda kapsamı net açıklanmış konularda çıkartılabilir.

5. Bu Kanuna ivedi ve acil bir durum yoktur. Anayasa Mahkemesinin kararlarında açıklanan ivedi - acele yorum burada sözkonusu değildir.

6. Kanunda, Ekim 1996 sonuna kadar süre öngörülmektedir. Bu keesinlikle TBMM'nin yetkisinin devri anlamına gelir, 17 ay için Bakanlar Kuruluna yetki devredilemez. Bu süre içinde yapılacak bütün seçimlerden önce, bu kanun sayesinde KHK'ler devreye girecektir.

7. Bu devletin yozlaştırılması dejenere edilmesi ve uzun sürede halkın çıkarına olmayan oyunlara sebep olacaktır.

8. Komisyonumuz toplantılarına katılan SHP'li üyelerin İçtüzük 21 ve 22 nci maddelerine aykırı durumu devam etmektedir. (Eski partileri ile ilgisi kesilmiş yeniden seçilmemiş üyeler)

Doç. Dr. Abdullah Gül
Kayseri

Prof. Dr. Mustafa Ünal
Konya

Zeki Ergezen
Bitlis

MUHALEFET ŞERHİMDİR

24.5.1995

Anayasamızın 126 ncı maddesi illerin kurulabileceğini belirtmekte, bununla Kanunla yapılacağını hükme bağlamaktadır. Şimdi hükümet il ve ilçe kurulması konusunda Kanun Hükümünde Kararname çıkarma yetkisi istemekte, kuracağı il ve ilçeleri kendisi tespit etmek istemektedir.

Türkiye’de özellikle son on yıl içinde il ve ilçe kuruluşları, objektif kriter yerine siyasi çıkarlar esas alınarak yapılmış ve kamuoyunda çok büyük siyasi çalkantılara sebep olmuştur. Bir ilçenin hangi şartlarda il yapılacağı konusunda belli ilke ve kriterler tespit edilmeli ve bu şartlara uygun bütün ilçeler il yapılmalı bu şartlara uymayan hiç bir ilçe de sırf siyasi iktidar istediği için il yapılmamalıdır. Bütün ilçelerimiz ve vatandaşlarımız hangi şartlarda il veya ilçe olunacağını da bilmelidir. Toplum vicdanını yaralayacak adaletsizlikler yapılmamalıdır.

Bu tasarı ile siyasi iktidar 4 Haziran seçimlerinde oy kullanacak seçmenlerin oylarına ipotek koymak, eline aldığı il ve ilçe yapma yetkisi ile aba altından sopa göstermek istemektedir. Bu durum Demokrasi ve Hukuk kuralları ile bağdaşmaz. Hür seçim, Demokratik seçim, seçmen iradesinin her türlü baskı ve tehditten uzak bir şekilde siyasi partilerin eşit şartlarda yapılması sonucunda oluşması gibi Demokratik seçimin ön ve değişmez kurallarının da ihlali olur. Seçimlere gölge ve leke süren seçim sonuçlarını şimdiden tartışılır hale getirirken, bu seçileceklerin meşruiyeti ile ilgili tartışma açar.

Tasarı; Anayasanın il kuruluşuna imkân veren 126 ncı maddesi ile Kanun Hükümünde Kararname çıkarma ile ilgili 91 inci Maddesine de açık aykırılık teşkil etmekte TBMM dışlanmakta, TBMM’nin yetkisi hükümete devredilmektedir.

Hükümetin hangi ilçeleri il, hangi beldeleri ilçe yapacağına dair bir bilgilendirmesi ve açıklığıda yok. Nerelerin il ve ilçe yapılacağı belli olmayan bir «meçhul» için yetki istenmektedir. Bu şeffaflık ve açıklık bakımından da doğru değildir. Yeni il ve ilçe kurulması ülkemizde bir ihtiyaç olmasına rağmen bu şekilde yanlış usullerle il ve ilçe kurmak ülkeye fayda vermez

Bu görüşlerimle tasarıya muhalifim.

Muharrem Semsek
Çorum

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

İl ve İlçe Kurulmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, ülkenin coğrafya durumuna, ekonomik şartlarına ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre yeni il ve ilçeler kurulmasını sağlamak amacıyla Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermektedir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanuna göre çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler, yeni il ve ilçelerin kurulmasını ve buralara bağlanacak ilçe, bucak, kasaba ve köylerin belirlenmesini, yeteri kadar kadro ihdas edilmesini ve yeni il ve ilçelerin faaliyete geçebilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasını kapsar.

İlkeler

MADDE 3. — Bakanlar Kurulu 1 inci madde ile verilen yetkiyi kullanırken, ülkenin coğrafi durumunu, ekonomik şartlarını, kamu hizmetlerinin daha verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesini gözönünde bulundurur.

Süre

MADDE 4. — Bu Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetki, 1996 yılı Ekim ayı sonuna kadar geçerlidir. Bu süre içerisinde Bakanlar Kurulu birden fazla kanun hükmünde kararname çıkarabilir.

**İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

**İl ve İlçe Kurulmasına Dair Yetki
Kanunu Tasarısı**

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, ülkenin coğrafya durumuna, ekonomik şartlarına ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre yeni il ve ilçeler kurulmasını sağlamak amacıyla Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermektir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
METNİ**

**İl ve İlçe Kurulmasına Dair Yetki
Kanunu Tasarısı**

Amaç

MADDE 1. — İçişleri Komisyonu metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — İçişleri Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İlkeler

MADDE 3. — İçişleri Komisyonu metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Süre

MADDE 4. — Bu Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetki, yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl süreyle geçerlidir. Bu süre içerisinde Bakanlar Kurulu birden fazla kanun hükmünde kararname çıkarabilir.

Hükümetin Teklif Ettiği Metin

Yürürlük

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>Prof. Dr. T. Çiller</i> Başbakan		
Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd. <i>H. Çetin</i>	Devlet Bakanı <i>N. Cevheri</i>	Devlet Bakanı <i>Y. Aktuna</i>
Devlet Bakanı <i>A. Ş. Ereğ</i>	Devlet Bakanı <i>O. Kumbaracıbaşı</i>	Devlet Bakanı <i>B. S. Dağ</i>
Devlet Bakanı <i>A. Baykal</i>	Devlet Bakanı <i>A. E. Kıralıoğlu</i>	Devlet Bakanı <i>N. Kurt</i>
Devlet Bakanı <i>A. Hacaloğlu</i>	Devlet Bakanı <i>A. A. Doğan</i>	Devlet Bakanı <i>A. Ataç</i>
Devlet Bakanı <i>Z. Halis</i>	Devlet Bakanı <i>A. Gökdemir</i>	Devlet Bakanı <i>Ş. Erdem</i>
Adalet Bakanı <i>M. Moğultay</i>	Millî Savunma Bakanı <i>M. Gölhan</i>	İçişleri Bakanı <i>N. Mentese</i>
Dışişleri Bakanı <i>É. İnönü</i>	Maliye Bakanı <i>İ. Attila</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>N. Ayaz</i>
Bay. ve İskân Bakanı <i>E. Şahin</i>	Sağlık Bakanı <i>D. Baran</i>	Ulaştırma Bakanı V. <i>N. Kurt</i>
Tarım ve Köyişleri Bakanı <i>R. Şahin</i>	Çal. ve Sos. Güv. Bakanı <i>A. G. Gürkan</i>	Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>H. Akyol</i>
E. ve Tabii Kay. Bakanı <i>V. Atasoy</i>	Kültür Bakanı <i>M. E. Karakaş</i>	Turizm Bakanı <i>İ. Gürpınar</i>
Orman Bakanı <i>H. İkinci</i>	Çevre Bakanı <i>R. Akçalı</i>	

İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

Plan ve Bütçe Komisyonu Metni

Yürürlük

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — İçişleri Komisyonu metninin 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — İçişleri Komisyonu metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

